

Trafikkontoret
Exploateringskontoret

Tjänsteutlåtande
Dnr T2015-01609
Dnr E2015-01586
Sida 1 (8)
2015-08-24

Handläggare
Trafikkontoret
Cecilia Dahlin
Administration
Telefon: 08-508 268 08

Till
Trafiknämnden
2015-09-24
Exploateringsnämnden
2015-09-24

Exploateringskontoret
Anders Mohlin
Administration
Telefon: 08-508 264 24

Dig In – Digital arkivstrategi för Stockholms stad. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden och trafiknämnden beslutar var för sig att som svar på remissen överlämna kontorens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Exploateringsnämnden och trafiknämnden justerar beslutet omedelbart.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Håkan Falk
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Sammanfattning

Trafiknämnden och exploateringsnämnden har fått Dig In – digital arkivstrategi för Stockholms stad (dnr 329-1203/2014) från kommunstyrelsen på remiss.

Den digitala utvecklingen och den kraftigt ökade informationsmängden, kräver en utveckling av strategier för att säkra en god offentlighet. Som ett led i detta arbete har stadsarkivet upprättat ett förslag till en digital arkivstrategi för Stockholm stad.

I den digitala arkivstrategin framhålls sex prioriterade fokusområden avseende informationshantering, inom vilka det finns

Trafikkontoret
Administration

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 268 08
Växel 08-508 272 00
cecilia.dahlin@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

behov av insatser; samsyn, samverkan, kvalitet och autenticitet, standarder, ökad användning och informationsvärdering.

Kontoren är positiva till att en digital arkivstrategi upprättas men anser att det krävs väsentliga tydliggöranden och avgränsningar. Kontorens viktigaste synpunkter avseende strategin rör följande områden:

- Förslaget till digital arkivstrategi utgör mer en övergripande målbild än en strategi. Även om det är tänkt att en handlingsplan ska upprättas bör det på ett konkret och tydligt sätt beskrivas i arkivstrategin hur målen ska uppnås.
- Den digitala arkivstrategin är, trots sitt namn och som den är formulerad, inte avgränsad till att handla om arkivering, utan handlar om information och informationsförsörjning i stort. Kontoren ställer sig frågande till om syftet verkligen är att upprätta en digital arkivstrategi eller om det i själva verket handlar om en informationshanteringsstrategi.
- Andra styrdokument i staden inom IT-området handlar om informationsförsörjning och fångar upp samma delar som beskrivs i den digitala arkivstrategin. Det krävs därför en synkronisering och tydlig gränsdragning gentemot stadens övergripande styrdokument inom IT-området, bland annat stadens IT-program för digital förnyelse och e-strategin.
- För att säkerställa en stadsövergripande koordinering i linje med stadens IT-program för digital förnyelse och e-strategi bör det vara stadsledningskontoret som ansvarar för stadens informationshantering och som därmed upprättar en strategi för detta. En sådan strategi bör i så fall tas fram i nära samverkan med de mest berörda förvaltningarna.
- Arkivstrategin fokuserar främst på ett vidareutnyttjande av information medan realiserandet av offentlighetsprincipen i det digitala sammanhanget som omnämns i remissen har hamnat i skymundan, liksom informationens värde för den egna verksamheten. Om information kan vidareutnyttjas är detta bra men är inte den främsta orsaken till att staden ska upprätta en arkivstrategi.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Dig In – digital arkivstrategi för Stockholms stad till trafiknämnden och exploateringsnämnden. Remisstiden sträcker sig till den 2 oktober 2015.

Den digitala utvecklingen och den kraftigt ökade informationsmängden, kräver en utveckling av strategier för att säkra en god offentlighet. Som ett led i detta arbete har stadsarkivet upprättat ett förslag till en digital arkivstrategi för Stockholm stad.

Ärendets beredning

Inom trafikkontoret och exploateringskontoret har ärendet beretts av respektive kontors administrativa avdelning.

Trafikkontorets och exploateringskontorets synpunkter

Kontoren är positiva till att staden upprättar en arkivstrategi för digital informationsförsörjning men anser att det krävs väsentliga tydliggöranden och avgränsningar.

Öppenhet, transparens, enhetlighet och tillgänglighet är viktiga parametrar i offentlig verksamhet, inte minst vad det gäller informationshantering.

Det är också högst väsentligt att i ett tidigt skede beakta arkivfrågor och hantering av utlämnande frågor i enlighet med offentlighetsprincipen, det vill säga redan då information skapas och nya IT-system utvecklas.

Strategi eller målbild

Förslaget till digital arkivstrategi utgör mer en övergripande målbild än en strategi. Även om det är tänkt att en handlingsplan ska upprättas bör det på ett konkret och tydligt sätt beskrivas hur målen ska uppnås. Eftersom förslaget är så övergripande finns det enligt kontoren en del otydligheter som behöver klargöras innan strategin kan fastställas av kommunfullmäktige. Flera av de fokusområden som pekas ut i arkivstrategin är mycket komplexa och det är därför viktigt att förtydliganden och avgränsningar görs innan arbetet med handlingsplanen påbörjas.

När ett förslag till handlingsplan har upprättats bör den skickas ut till berörda nämnder för synpunkter.

Digital arkivstrategi eller informationsstrategi

En grundläggande fråga som kontoren ställer sig är om strategin är en digital *arkivstrategi* eller en digital *informationsstrategi*? Enligt

remissen arbetar stadsarkivet för att med 2010 års Chydeniusinitiativ som utgångspunkt bli världsledande när det gäller att utveckla öppenheten i de offentliga arkiven. Handlar den digitala arkivstrategin endast om att utveckla öppenheten i stadens arkiv eller omfattas all information som genereras i staden av strategin, det vill säga även pågående information i förvaltningarnas och bolagens verksamhetssystem som ännu inte har arkiverats eller aldrig kommer att arkiveras? En betydande del av de digitala uppgifterna i verksamhetssystemen har endast en kortsiktig betydelse och kommer därmed att gallras istället för att arkiveras. Gäller strategin även denna typ av information?

Andra styrdokument inom IT-området

Stockholms stad har flera övergripande styrdokument inom IT-området, bland annat IT-program för digital förnyelse, e-strategi och en handlingsplan för vidareutnyttjande av öppna data från Stockholms stad. Innehållsmässigt överlappar den digitala arkivstrategin både e-strategin och IT-programmet, vilka överhuvudtaget inte omnämns i remissen eller arkivstrategin. En fråga från kontoren är därför hur förslaget till digital arkivstrategi förhåller sig till och synkroniserar med dessa styrdokument? Är den digitala arkivstrategin tänkt som ett komplement till dem? Kontoren anser att det finns en oklarhet om hur de olika styrdokumenterna hänger ihop.

Om stadens förvaltningar och bolag ska kunna arbeta i enlighet med gällande program, strategier och handlingsplaner är det viktigt med tydlighet om vad som ska gälla och att avgränsningen mellan styrdokumenterna klargörs samt att de är synkroniserade med varandra.

Ansvarsfrågan

Stadens IT-program för digital förnyelse, e-strategin och handlingsplanen för öppna data har upprättats av stadsledningskontoret medan den digitala arkivstrategin – som enligt kontorens tolkning verkar omfatta all information och informationshantering i staden – har upprättats av stadsarkivet. Detta skapar en förvirring om ansvarsfrågan. Ansvarsfrågan bör därför klargöras.

Arkivstrategi endast för vidareutnyttjande av information

Enligt stadsarkivets remiss är syftet med arkivstrategin för digital informationsförsörjning att stödja arbetet med att möta stockholmarnas och andra intressenters behov av tillgång till information och att realisera offentlighetsprincipen i det digitala

sammanhanget. Kontoren menar att strategin fokuserar främst på ett vidareutnyttjande av information medan realiserandet av offentlighetsprincipen gällande digitala handlingar har hamnat i skymundan. Att hålla allmänna handlingar tillgängliga för medborgare är ett lagkrav och informationen är viktig för att stadens verksamheter ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. Om information kan vidareutnyttjas är detta bra men är inte den främsta orsaken till att staden ska upprätta en arkivstrategi.

Fokusområde 1 - Inom staden etableras samsyn kring behovet av en effektiv digital informationsförsörjning

Samsyn beträffande stadens digitala informationsförsörjning ingår i såväl stadens IT-program för digital förnyelse som i e-strategin och stadsarkivets förslag till digital arkivstrategi.

Kontoren håller med om att det behövs en samsyn kring behovet av en effektiv digital informationsförsörjning men anser att det krävs vissa förtydliganden. Hur förhåller sig de olika styrdokumenterna rörande IT-området i staden till varandra avseende fokusområdet samsyn? Vilka insatser behöver göras för att etablera samsyn och vilken myndighet i staden ansvarar för att detta utförs? Om den digitala arkivstrategin inte är avgränsad till att handla om arkivering utan om informationsförsörjning eller informationshantering i stort bör det vara stadsledningskontoret och inte stadsarkivet som ansvarar för frågan.

Kontoren konstaterar också att det behövs enhetliga begreppsmodeller, exempelvis vad det gäller begreppen informationsförsörjning och informationsvärdering som används i den digitala arkivstrategin. Beroende på om man arbetar med IT-frågor, arkivfrågor eller tillhör andra yrkesgrupper kan dessa begrepp ha olika innebörd.

Fokusområde 2 - Strukturerad samverkan mellan ansvariga för digital informationsförsörjning stärks

Kontoren anser att ansvarsfördelningen gällande stadens information idag är relativt tydlig men att den kan stärkas ytterligare. I vilka avseenden samarbetet behöver stärkas och ansvarsfördelningen förtydligas och hur detta ska gå till bör beskrivas i arkivstrategin.

Även i IT-programmet för digital förnyelse och i e-strategin omnämns samverkan. I e-strategin anges bland annat som behov av

insats att man ska fastställa vem som äger och ansvarar för informationen. En gränsdragning mellan innehållet i dessa styrdokument och den digitala arkivstrategin behöver därmed göras.

Fokusområde 3 - All information i staden skapas och struktureras så att kvalitet och autenticitet kan bekräftas.

Enligt kontoren är detta fokusområde mycket viktigt. Informationens kvalitet och autenticitet men även aktualitet är avgörande för att den ska kunna användas i olika sammanhang. I denna punkt står det uttryckligen att det är all information i staden som avses, inte enbart det som arkiveras.

För att realisera detta fokusområde behövs, enligt arkivstrategin, tillgång till dokumentation om informationens sammanhang och hur den har skapats, samlats in och hanterats över tid i system och arbetsprocesser. I dagsläget arbetar stadens förvaltningar i enlighet med informationsredovisningsmodellen PIR (processororienterad informationsredovisning) där man beskriver informationen övergripande med utgångspunkt från processer i arkivbeskrivningar, hanteringsanvisningar och bevarandeförteckningar. I samband med att nya IT-system utvecklas och implementeras upprättas systemdokumentation och annan dokumentation, både gällande tekniken och om hur systemen ska förvaltas och användas.

Vilken typ av dokumentation är det som avses i fokusområde 3 i den digitala arkivstrategin? Är det något annat än de dokument som tas fram i arbetet med PIR och den dokumentation som upprättas vid utveckling och förvaltningsetablering av verksamhetssystemen? Finns det några tankar om ytterligare stadsgemensamma rutiner för denna typ av dokumentation?

Fokusområde 4 - Stadens informationsstandarder ger bättre tillgänglighet till information

Ett av målen i stadens e-strategi är att en rationell och standardiserad informationsförsörjning ska prioriteras. Som en punkt under behov av insatser i e-strategin föreslås en övergång till en stadsövergripande informationsförsörjning enligt vedertagna internationella och nationella standarder för bland annat digital arkivering. I den digitala arkivstrategin handlar det om ”stadens informationsstandarder” men enligt kontorens mening är det viktigt att man i så hög utsträckning som möjligt använder vedertagna standarder, vilket bör förtydligas i strategin.

Förslaget om att en central intressentstyrd organisation för att förvalta och utveckla stadens informationsstandarder etableras ställer sig kontoren positiva till, men det är då viktigt att den verkligen är intressentstyrd.

Fokusområde 5 - informationens användning ska öka och användbarheten förbättras

Även i stadens IT-program för digital förnyelse ingår användning av information och öppna data. Här är ytterligare ett exempel på att den digitala arkivstrategin behöver förtydligas. Hur förhåller sig styrdokumenterna till varandra? Vad är stadsarkivets roll vad gäller informationsanvändning och öppna data jämfört med stadsledningskontorets? Det pågår dessutom redan olika arbeten i staden som rör informationsanvändning och öppna data. Är fokusområde 5 en egen del som stadsarkivet kommer att arbeta med? Finns det några tankar kring hur stadens verksamheter ska kommunicera och marknadsföra sitt informationsinnehåll? All information som genereras i staden är av olika skäl inte lämplig som öppna data, vilket också är viktigt att diskutera.

Den digitala arkivstrategin fokuserar på att informationen ska användas och att informationsinnehållet därför ska kommuniceras och marknadsföras. Att handlingar ska hållas tillgängliga för att säkra en god offentlighet eller hur detta ska göras i digital miljö är inte uttalat i den digitala arkivstrategin.

Användning av information är enligt kontorens mening inte bara viktigt för externa intressenter utan i första hand för den egna verksamheten.

Fokusområde 6 - Staden bedriver en systematisk informationsvärdering

Enligt förslaget till digital arkivstrategi förutsätter en effektiv digital informationsförsörjning att informationen värderas metodiskt och systematiskt och att det görs tidigt i processen. Kontoren tycker att begreppet informationsvärdering behöver definieras i arkivstrategin eftersom det är ett begrepp som tolkas olika av olika yrkesgrupper. Är informationsvärdering liktydigt med den genomgång som görs vid informationsklassningar av IT-system eller handlar det om att värdera om information ska gallras eller bevaras alternativt en klassificering av hur känslig information är?

Om det med informationsvärdering menas att bedöma om handlingar ska bevaras eller gallras har staden redan ett regelverk kring denna fråga. I stadens arkivregler samt riktlinjer till reglerna beskrivs hur förvaltningarna och bolagen ska arbeta med bevarande och gallring. Vilket behov av insatser finns vad det gäller informationsvärdering?

Trafikkontorets och exploateringskontorets förslag

Trafiknämnden och exploateringsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna kontorens gemensamma tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Slut